

در سعادته یکی پرسته خانه قاروشونده
اثره مخصوصه در
محل اداره:

مراط قلم

۱۳۲۶

دین، فلسفه، ادبیات، حقوق و علوم دین باحث هفته لقا رساله در

سلکمه موافق آثار جدیده مع المنزیه قبول اولنور
درج ادیبین آثار اعاده اولنور

انظار:

در سعادته نسخه سی ۵۰ پاره در

قیریلدن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی
۲۰ غروش فضله آلتیر.

در سعادته پرسته ایله کوندریلیرسه ولایات بدلی اخذ اولنور.

نوسدیلری: ابوالعلا زین العابدین - ح. اشرف اویب

تاریخ تأسیسی:

۱۱ نوموز ۳۲۴

سنه لکی القی ایاقی

۳۵ ۶۵

۵۰ ۹۰

۵۰ ۹۰

در سعادته

ولایاتده

ممالک اجنبیه ده

غروشدر

برنجی سنه

۳۲۶ ذی الحجه ۷ پنجشنبه ۱۸ کانون اول ۳۲۴

عدد: ۱۹

سلامه قادینی

بر نظر اجمالی

بنم هر نه قدر اثنای بخنده اتخاذ ایتدیکم مسلك، كوزله كوروان مقدمات محسوسه سی انكار ایدلدیكه نتأجنگ عدم قبوله امكان اولیان، حس و تجربه شاهراهندن عبارت ایسه ده قورقیورم كه مسئله یی برچوق موضوعلره تقسیم ایدلشدن قارئین كرام نظریات مسروده نك برچوغنی اونوتشدن. حال بوكه اونلر تسترك ضروری اولدیغنی اثبات ایچون برر ركن متین مقامنده در. بناء علیه نظریه لریمزی، بسیط برنكاه تأمل ایله احاطه ایدیله بیله جك صورتده، شو برقاج صحیفه ده اجمال ایتك ایستیورم، دقائق تفصیلیه سنی ده قارئین كرامك حافظه لرینه ویاخود تکرار مطالعه لرینه برافیورم.

سرد ایتدیکمز نظریه لر شونلردی:

۱ — قادین ارککدن بدنآ دها ضعیف، قابلیت علم خصوصنده دها گریده در. بوایک قانلی ضعف ایسه اونل ارککک دوننده بولندرمق، یاخود ارکک قارشى تذلل مجبور ایتك ایچون دکلدر. بلکه جنسینه خاص اولان وظیفه نك بوندن زیاده سنی اقتضا ایتمه مسندندر. بوحالت ده طبیعی وفطریدر. یعنی قادین نه قدر اوغرا شیرسه اوغرا شسون. بدنآ، ادراک ارککله مساوی اوله ماز.

۲ — هر مخلوق کندی نه خاص برکالی واردر. قادینك کالی ایسه عضلاتنك صلاحیتنده، دائرة معلوماتنك فمحتنده دکلدر؛ بلکه اوله بر موهبه معنویه درکه اونعتدن قادین نسبتاً ارککدن زیاده مستفید اولشدن. بوموهبه ده اونك دقیق وفعال اولان شعوری، صوك درجه ده رقیق احتساسات و تمایلاتیه، بولنك هپسنك فوقنده اولق اوزره، طریق خیرده جانی بیله فدا ایدیورمه یه كورولن استعدادیدر. بناء علیه اکر قادینده کی بوموهبه فطریه قواعد صحیحیه سی داخلنده فیض وانبساط بوله جق اولورسه بوتکمل قادینی ارککک کندی حقوقی محافظه ایچون محتاج اولدیغنی قوتلی بیلکدن، کسکین قیلچیدن مستغنی ایدر؛ اوکا هیئت اجتماعیه میاننده اوله یوکسك بر موقع ویررکه هلو قدرینی تعظیماً باشلر اکیلیر. لکن قضای الهی اوصورتده جریان ایتشدنرکه قادین، ارککک حکم و تابعیتی آلتنده بولندلرجه بوموهبه نهای نام بوله ماز؛ ولو اوموهبه یه مظهریت خصوصنده ارککک فوقنده بولنسون ده اونل کندی نه اسیر ایده بیلسون. ذاتاً ارککی اسیر ایده من. زیرا بویه بر حرکتده بولنسه سلاحی کورله نیر؛ مفطور اولدیغنی مواهبك روئی کیدرده آرتق کندی نك ده ایسته میه جکی برحاله گرفتار اولور.

۳ — قادین بر ارککک زوجه اولمادجه، برقاج چوجوق آناسی اولوب اونلری تربیه صحیحه ایله تربیه ایتدیکجه کال جنسیسی قطعاً استحصال ایده من. مع مافییه بوحکم ده وظیفه یی اهلنه تودیع قیلندن دکلدر. زیرا قادین روحاً، بدنآ یالکز بونك ایچون یارادلدیغندن ملکاتنك تکمیلی، مواهبنك تهذیبی انجق بونکله قاعدر.

۴ — قادینك ارکک ایشلرله اشتغالی مواهبنك هلاکئی، ملکاتنك انطفا سی، رونق و بهجتك زوالی انتاج ایدر؛ هیئت اجتماعیه آره سنده کی

موقعی آچالیر، جسمانیتنی بوزار؛ آهنگ امتی خللدار ایدر. علمای غرب ملکترلنده کی قادینلرک اولری خارجنده ارکک کی چالیشملرینی قلب امتده آچیلش خونین بر جریحه عد ایدیورلر. بوحاله ارکک طرفندن قادینه یوکله دیلن اسارتك علائمندن بری نظریله باقیورلرده ال برلکیله دائره سنی تحدیده چالیشیورلر.

۵ — بوتون نوع بشرک، خصوصیه قادینلرک صلاح و سلامتی ایچون تستر ضروریدر. زیرا تستر قادینك ضامن استقلال، کافل حریتدر؛ یوقسه نشانه ذاتی، عنوان اسارتی دکلدر. مستوریت قادینك کالنه مانع اولماز؛ بلکه اوکالی تهیته ایدر. بوعالمده هرشی ایچون طبیعی اولدیغنی کی تسترک ده بعض مضراتی وارسه ده فائده لری صایله مایه جق قدر چوقدر. اک باشلوجه سی قادینی بوتون سعادتك مداری اولان وظیفه طبیعیه سی دائره سنی آشماق، بوجدلک حیاتده یکنه سلاحی بولان خصیصه علویه سنی فیضیاب ایتك جهته سوق واجبار ایتسیدر.

۶ — هر نه قدر ظاهرآ بزه اوله کورونمکده ایسه ده حقیقته ممالک متمدنه قادینلری تکمل ایتش قادینلر اولمادیغنی کی اوغایه کاله طوغری کیدن بر یول طوتمش ده دکلدر. علمای غرب بوحالده شکایت ایدیورلر؛ اوکئی آلمیه، سیرینی طور دورمایه چالیشیورلر.

۷ — آوروپاده، آمریقه ده قادینلری تربیه و تعلیم ایچون اتخاذ ایدیلن اصوللرک موافق اولمادیغنی ینه کندیلرینك اعترافیه ثابتدر.

۸ — دیانت اسلامیه نك قادین حقنده کی احکامی، تعلیماتی و جنسك فطرتنه، بوتون خصائص و ملکاتنه تامیله موافقدر. یعنی او خصائص بوتعلیمات دائره سنده فیض وانبساط بولورسه اوزمان مسلمان قادینی بوعالمده اکبویوک بر ترقی، هم ده حدود طبیعیه سی آشماق شرطیه احراز ایدر. ۹ — جنس نسوان ایچون وصولی ممکن اولان غایه کاله یتشمیه یه مسلمان قادینك براکسیکی وارسه علوم ضروریه نك مبادیسی اوکر نمکدن باشقه برشی دکلدر.

ایسته بزبوطه نظر ییدی اون اوج فصلده ایضاح ایتدک؛ هر برینی ده تجربه اوزرینه مؤسس علومك مقرراتیه، اجتماعیون عصرک اک بویوکلرینك سوزلریله، کبار ارکان علمك محیط العلوملرده محرر مقاله لرله اثبات ایلدک. حتی اوقدر مشقتلی اولمقله برابر ممکن اولدیغنی قدر فلسفه عمیه مسلکئی التزام ایتدک. بوقدر فدا کارلر ایتسه انجق ایکی علوی مقصد ایچوندر:

۱ — تستر طرفدار اولان جناحی تقویه ایتدکدر؛ تا که مدافعه لرنده صوك درجه یه قدر ثبات ایتسونلر؛ حقك کندی طرفلرنده اولدیغنی، بوعالمده کورولن بوتون حرکاتک بدایتده سپری نه قدر مختلف اولورسه اولسون، نهایت فطرت انسانیه موافق اولان جهته توجه ایده جکئی، فطرتك ایسه بزم دین متمیزدن عبارت بولندیغنی اکلاسونلر. کذلک بیلسونلرکه بومدافعه لرله اوله مذموم بر تعصب صحنه سنده حقیقه رق بیلکسزین، اکلامقسزین حرکات وحشت و تندی تشهیر ایتش اولیورلر؛ بلکه یکی ظهور ایدن بوبدعات سیئه آره سنده فطرت سلیمه انسانیتی محافظه ایدیورلر.

واقعا حیات ماده سباقکاهنده ساثرلرندن گریده بولونیورلر سه ده بوحال کندیلرنده برعات عنصریه نك موجودیتندن دکل، آز بر مجاهده ایله زائل اوله جق بر عرضك بولونمکده سندر. بناء علیه بونظردن اونلر

مولعظا

مقرری: مناستری اسماعیل حق
محرری: سیروزلی ح. اشرف ادیب
درس: ۵۱ — ۲۶ ایلول ۱۳۲۴

ارباب وقوف حساب ایدرلر، آوستریا دن برسنه ظرفنده ممالک اسلامییه اول قدر مال کلیرکه میلیونلره بالغ اولور. ایکنه دن طوت ایپلکه قدر، اسپارماچته قدر، حاصلی بتون حوایج مزه وارنجه یه قدر هپ آوستریا دن کلیر. سنوی اوتوز یدی میلیون لیرا بزدن چکر. ایستانستیق اربابی سویلر. ممالک عثمانیه دن اوقدر کسب ثروت ایدیورله حیرت، حیرت!.. اگر آلیش ویریش ایتسه که، اوتوز یدی میلیون لیرا ضایع ایدر... بیوک انتقام!.. حرب سیامی یه حاجت یوق. حرب اقتصادی اونی بتر. ذاتا شمیدیکی حربلر، هپ محاربات اقتصادی در. تجارتدر ملتلی یاشانان. توسیع ملکن، اجرای نقددن مقصد هپ تجارتی توسیع در:

— اونلر چالیشسون، بز ییلم.
بویله دیرلر. خام اشیا بزدن کیدر پاموق کبی، پلاموط کبی، دری کبی شیر. انجق بش التی میلیون یاطوتار یاطوتماز. اوکا مقابل اوتوز یدی میلیون لیرا بزدن چکر. بوکونکی کونده اک برنجی وظیفه من اونکله پوستی کسمک در. بوسورتله بیوک انتقام. آله جغز. بعض غزنه لر یازار، بوفکری ترویج ایدرلر. مع مافیله یینه حکومته، نه یایلیق لازمه یایله جق. وکلاجه، ارباب حل وعقدجه ایجابی اجرا اولنه جق. اوراسی بزه لازم دکل، بز بوکون نه یایلیق؟ آوستریا ایله معاملاتی کسمک. اگر بز بویله یاپارسق آوروپایه کندمزی بیوک فکری طایتیز. — ها، دیرلر، بونلر اسکسی کبی دکل. باقی عثمانیلر اویانیشلر. «آوستریا مالی آلمایه جغز» دیه اتفاق ایتیشلر. وحقیقه ده آلمایورلر. بتون آوستریا امتعه سی صانان مغازه لر سینک آولایورلر. حقیقه عثمانیلر ترقی ایتیشلر، (افکار عمومی) دنیان شی اوراده حاصل اولمش... آوستریانک بزه قارشی دشمنکی حددن افزوندر. کچن سنه برفس سندیقده سی یاپدی. برچوق پاره لر مزی آلدی. بتون دنیا مسلمانلرینه فس صاتار. براتفاق ایدر بیلیرسه که یوقی، آوستریانک یوزلرجه فابریقه سی قاپانه جق در. بوندن بیوک حرب، بوندن بیوک موفقیت، انتقام اولورنی؟ هم بوکونکی کونده بعنایه الله مساعیمز ایله برچوق شیر یقشیدی. شمیدی بزه اعلا فس یاپورز. کندی فس لر مزی کییلم. صوکر آوستریا شکری ده آلمایلم. آزمی شکر وار؟ آوستریا شکری آلمازسه شکر سزمی قالد جغز؟ حتی ایجاب ایدرسه هیچ یه یهلم ده او غدار دولتک ماننی آلمایلم. شکر یالکنز اوراده اولمایور، باشقه یرده ده یاپیلر. فرانسر شکری وار، انکلز شکری وار. اونلردن آلم. وارسون فرانسرلرک، انکلز لرک تجارتی ایلریلسون. قالین عبالر کییلم، الا او خانه محتاج اولمایلم. هم یاواش یاواش مملکتزده بوسایده ترقیاته مظهر اولور. بواحتیاج حس ایدیلجه مملکتزده چوخه قبریقه سی آچیلر. لکن دیکر دولتلر کلیرلر، بوراده فابریقه لر آچارلر. اها بیزده ایش بولورلر.

انسانیتک یوزینی قارارتان، فطرت بشریه یی برچوق جهتلرنده مسخ وتغیر ایدن شو مدیت مادیه احساندن ده ا زیاده بقاپذیر اولمایه صالحدرلر. ذاتا بریکلرک حرکتلری منسوب اولدقلری ملتزده اولیه برطاقم امراض اجتماعیه حدوشنه سبب اولمشدرکه بوحال ایله اوزون مدت بقالری محالدر.

۲ — تسترک علمنده بولان اخوانمزی شوکا اقناع ایلکدرکه بزم بومدافعه من نه سائقه تعصبدن، یاخود تأثیر عاداته انقیاددن، نه ده هوس تقلیده تبعیتدن دکلدر، انجق فطرت طرفدارلقدن، برده برحق صریحه معین اولمقدن ایلری کلمشدرکه اوفطرت دین اسلامک کندیس، اوحق صریح ایسه مسلمانلرک بوتون بوعالمدن اولان نصیلریدر. مأمولدرکه آرتق معارضلر مزده انصافه کلیرلر، شمیدی یه قدر علمنده بولندقلری مستوریتی بوندن بویله مدافعه یه باشلارلر، بوسبتون باشقه برمه قصده قولاندقلری قلملری بزم قلملر مزه قاتارلرده عمومزی متالم ایتکده اولان بو آفات اجتماعیه نکل برلکیلر مداوانته قویولورز، بوسورتله امته، ملته قارشی وجدانا فریضه ذمتمز اولان اک عالی بر وظیفه یی ایفا ایتش اولورز. وصلی الله علی سید الوجود محمد وعلی آله وصحبه وتابعیه وسلم.

تنبیه

بز بوتالیفمزی ایکی قسمه آیرمایه مجبور اولورق برنجیسی تستریله مسلمان قادیلرینک تابع اولدقلری عادات سائر علمنده وارد اولان اوهای دفعه، ایکنجیسی ایسه مدیت اسلامییه قارشی توجه ایدن اعتراضاتی رده تخصیص ایتدک.

مدیت حقنده سوزی بوقدر اوزانمازه سبب شودرکه: بعض محررلر بزم «مدیت اسلامییه کال بشرینک تمثیلدر». طرزنده کی سوزیمزی یا کلیش آکلامشدرده بز کال بشری دینجه ماقسیم طویلری، دوم دوم قورشونلری، دینامیت کبی آثار صنعتی مراد ایدیورز، ظننه دو شمشلر. بونک ایچون بزه کتا بزمده کال بشرینک ماهیتندن، انسانک بادی خلقی اولان غرضک ماهیتندن، انسانی اوکاله ایصال ایدن مدیت فاضله نکل ماهیتندن، خلاصه برچوق ماهیتلردن بحشه لزوم کوردک. صوکره مدنیات مختلفه نکل هر نوعی آیری آیری تتبع ایدرک ایچلرنده انسانی سعادت روحانی وجسمانی یه ایصال ایدن مدیتک دیانت اسلامییه دن باشقه سی اوله مایه جغفی حس ایله، بوتون معلومات بشرک شهادتیه آکلادق. مع مافیله بومحررلر بزم (الحیة) (تطبیق الدیانة الاسلامیه علی نوامیس المدنیة) (الحدیقة الفکرية فی اثبات الله بالبراهین الطبیعیة) ناملری آلتنده منتشر اثرلریمزده کی مباحثه مطلع اوله ییدیلر هیچ بوسوزلری سوبلکه حاجت قالمزدی. زیرا اوزمان بیلیرلردی که بزهایه سنه مجبور اولدیلر حقایق علم ایله، حس ایله مدافعه ایتکده یز، قانون ترقی یی بیلیملردن دکلز، بلکه اوقانون حقنده اک اول سوز سوبلیم، اونی قرآن حکیمک آیات ساطعه سنه تطبیق ایله اوغراشان بزز. هدا نالله جیما الی مافیله خیر الامة والملة آمین.

صوک

صوک منبرحمی: محمد عاکف

ابوالعلا

مطبعة عامر